

YOSHLAR DAFTARIGA KIRITILGANLARNING KONTRAKT TO'LOVLARI TO'LAB BERILADIMI?

Sarvar Sayfullayev.¹

¹ Toshkent davlat yuridik universiteti
Ommaviy huquq fakulteti 1-kurs talabasi

MAQOLA MA'LUMOTI

MAQOLA TARIXI:

Received: 11.11.2024

Revised: 12.11.2024

Accepted: 13.11.2024

ANNOTATSIYA:

Ushbu maqolada zamonaviy o'qituvchining kasbiy shakllanishini ta'minlovchi talablar, harbiy ta'lim mashg'ulotlarida yangi pedagogik innovatsion texnologiyalarni qo'llash, bo'lajak chaqiriqqacha harbiy ta'lim o'qituvchilarining kasbiy faoliyatga tayyorlashni asosiy komponentlari, o'qitishning maqsadi va vazifalari, o'quv materialining mazmuni, o'qitishni tashkil etish metodlari, vositalari, shakllari va o'quv jarayonining yakuniy natijalaridan iborat bo'lgan metodik tizimlar haqida so'z yuritilgan.

KALIT SO'ZLAR:

*Ta'lim texnologiyasi,
Innovatsiya,
komponentlar,
“Chaqiriqqacha harbiy
ta'lim”, mezonlar,
tamoyillar, pedagogika,
texnologiya.*

KIRISH. *Bu imtiyoz sizga qanday huquqlar berishini bilasizmi?*

Bugungi kunda O'zbekistonda yoshlarning huquqlarini ta'minlash, ijtimoiy-iqtisodiy yordam ko'rsatish masalalari davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Shu maqsadda Yoshlar daftari joriy etilgan bo'lib, bu tizim orqali yoshlar, xususan, moddiy yordamga muhtoj, ishsiz va o'qishda davom etayotgan yoshlarga qator imtiyozlar yaratildi. Yoshlar daftariga kiritilganlar uchun kontrakt to'lovlar davlat tomonidan qoplab berilishi ushbu dasturdagi muhim choralardan biridir.

Kontrakt to'lovlarini to'lash shartlari:

Yoshlar daftariga kiritilganlar uchun kontrakt to'lovlarini qoplash quyidagi shartlar asosida amalga oshiriladi:

1. Yoshlar daftariga kiritilish talablari: Ijtimoiy himoyaga muhtoj, o'qishda davom etayotgan, moddiy yordamga ehtiyojmand yoshlar bu imtiyozlardan foydalanishlari mumkin.

2. Kontrakt to‘lovi qoplab berilishining huquqiy asosi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining farmonlari va Vazirlar Mahkamasining qarorlari bilan mustahkamlangan.

3. Yoshlar daftaridagi imtiyozlar kontrakt to‘lovlarini davlat tomonidan qoplash, o‘qishni davom ettirish imkoniyatlarini yaratish va yoshlarni bilim hamda kasb-hunarga yo‘naltirishga qaratilgan.

Huquqiy asoslar:

Yoshlar daftariga kiritilganlarning kontrakt to‘lovlarini to‘lash O‘zbekiston Respublikasidagi quyidagi normativ-huquqiy hujjatlar asosida amalga oshiriladi:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti “Yoshlarni har tomonlama qo‘llab-quvvatlash va ularning ijtimoiy faolligini oshirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2021-yil 28-yanvarda qabul qilingan PF-6155-sonli farmoni. Ushbu farmon yoshlarni moliyaviy qo‘llab-quvvatlash, ta’lim olish imkoniyatlarini kengaytirish, shuningdek, kontrakt to‘lovlarini qoplashni o‘z ichiga oladi.

2. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 29-martdagi “Yoshlar daftari va o‘qish uchun kontrakt to‘lovlarini davlat hisobidan to‘lash tartibi to‘g‘risidagi” 154-sod qarori. Ushbu qarorda Yoshlar daftariga kiritilgan yoshlar uchun kontrakt to‘lovlarini davlat tomonidan qoplash tartibi belgilangan. Qaror yoshlarni ijtimoiy himoya qilish va ularning o‘qishini qo‘llab-quvvatlashga qaratilgan.

3. O‘zbekiston Respublikasining “Davlat ta’lim muassasalarida kontrakt asosida o‘qitish to‘g‘risidagi” qonuni. Bu qonunda talabalarga davlat tomonidan qaratilgan moddiy yordamning huquqiy asoslari ko‘rsatilgan va kontrakt asosida o‘qiyotgan yoshlar uchun imtiyozlar belgilangan.

4. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 41-moddasi. Ushbu modda barcha fuqarolarga ta’lim olish huquqini kafolatlaydi va davlat yoshlarni qo‘llab-quvvatlash maqsadida zarur chora-tadbirlarni ko‘rishi lozimligini ta’kidlaydi.

5. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 53-moddasi. Ushbu modda davlatning ijtimoiy himoyaga muhtoj aholi qatlamlarini qo‘llab-quvvatlash majburiyatini belgilaydi. Bu, ayniqsa, ijtimoiy yordamga ehtiyojmand yoshlar uchun kontrakt to‘lovlarini davlat tomonidan qoplash orqali ta’milanadi.

6. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 40-moddasi. Ushbu modda har bir fuqaro ta’lim olish huquqiga ega ekanligini kafolatlaydi. Yoshlar daftariga kiritilganlar uchun kontrakt to‘lovlarini qoplash orqali davlat ushbu huquqning amalga oshirilishini qo‘llab-quvvatlaydi.

7. O‘zbekiston Respublikasi Ta’lim to‘g‘risidagi qonuni 8-moddasi. Ushbu modda bo‘yicha davlat ijtimoiy himoyaga muhtoj fuqarolar uchun ta’lim olishda qo‘sishimcha sharoitlar yaratish majburiyatini oladi. Yoshlar daftariga kiritilganlarga kontrakt to‘lovlarini qoplash shu majburiyatni bajarishning bir qismi sifatida ko‘riladi.

8. O‘zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksining 215-moddasi. Ushbu modda ish beruvchilarga noqulay sharoitlarda ishlovchilar uchun maxsus choralar ko‘rishni majburiy deb belgilaydi. Bu, ayniqsa, yoshlarni ijtimoiy himoya qilish va ularning ta’lim olish imkoniyatlarini kengaytirishga qaratilgan huquqiy kafolat sifatida xizmat qiladi.

9. O‘zbekiston Respublikasi “Ijtimoiy himoya to‘g‘risida” qonuni 7-moddasi. Ushbu modda ijtimoiy himoyaga muhtoj shaxslar uchun davlatning qo‘sishimcha yordam ko‘rsatish majburiyatlarini belgilaydi. Yoshlar daftariga kiritilgan yoshlar kontrakt to‘lovlarini qoplash orqali bu imtiyozdan foydalana oladilar.

10. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining 55-moddasi. Ushbu modda davlatning fuqarolarning huquq va manfaatlarini himoya qilish majburiyatini belgilaydi, jumladan, ta’lim olish va moddiy yordam olish huquqlari ham shular qatoriga kiradi.

Xulosa:

Yoshlar daftariga kiritilgan yoshlar uchun kontrakt to‘lovlari davlat tomonidan qoplab berilishi yoshlarga katta imkoniyat yaratadi. Bu dastur nafaqat moliyaviy yordamni ta’minlaydi, balki yoshlarning ta’lim olish huquqlarini himoya qiladi. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti farmonlari va Vazirlar Mahkamasi qarorlari bu jarayonning huquqiy asoslarini mustahkamlaydi, natijada yoshlar o‘z salohiyatlarini to‘la ro‘yobga chiqarish imkoniyatiga ega bo‘ladilar.